

Witte en rode wijnen Uit Spanje

Proefavond 19/3/2009

1. De geproefde wijnen:

- *Palacio de Otazu – DO Navarra 2003 (wit)*
- *Augustus – DO Penedès 2003 (wit)*
- *Arzuaga Tinto – DO Ribera del Duezo – Crianza 2002*
- *Comengo – DO Ribera de Duero - Tinto*
- *Pago Florentino – Tierra de Castilla – La Mancha – 2002 Tinto*

- *'Instinker' van de dag: Les Demoiselles de Larrivet Haut-Brion (Pessac Léognan (Graves)) – 2004 (wit)*

2. Spaanse wijnland:

Spanje heeft de grootste oppervlakte wijngaarden inde wereld: 1.800.000 ha. Wat de opbrengst betreft, staan ze op de derde plaats na Frankrijk en Italië (23 hl/ha). Het rendement is laag door de grote droogte, mindere mechanisatie en arme bodem.

De wetgeving is vergelijkbaar met Frankrijk en Italië: de controle wordt uitgevoerd door het in 1972 opgerichte INDO, 'Instituto Nacional de Denominaciones de Origin' dat het 'Estatuto de la Viña' opstelde. Dit omvat de vereisten ivm. druivenrassen, herkomst, jaargang, vinificatie, elevatie en commercialisatie. Daarnaast heeft elke streek nog een 'Consejo Regulador', gecontroleerd door het INDO, dat voor hun streek strengere voorschriften kan opleggen (bijvoorbeeld inzake het verouderen van de wijn).

De kwaliteitsindeling:

- *Tafelwijnen: Vino de mesa (tafelwijn)*
Vino Comarcal (tafelwijn waarop oogstjaar mag worden vermeld)
Vino de la Tierra (tafelwijn met herkomstbenaming cfr. Vin de Pays)
- *Kwaliteitswijnen: VCPRD: Vinos de Calidad Producido en una Regio Determinada*
 - o *DOC: Denominacion de Origin Calificada : enkel Rioja*
 - o *DO: Denominacion de Origin: ongeveer 55 gebieden*

Tussenstadia zijn voorzien in de Spaanse wetgeving, niet samenvallend met de Europese wetgeving:

- o *DE: Denominacion Especifica*
- o *DOP: Denominacion de Origin Provisional*
- o *DEP: Denominacion Especifica Provisional*

Elevage: onderscheid tussen op eik of niet op eik gelagerd.

- *Vino joven of sin crianza: jonge wijn niet op hout gelagerd*

Witte en rode wijnen Uit Spanje

Proefavond 19/3/2009

- Op eik gelagerde wijn:
 - o Crianza: totale rijping 2 jaar; 6 maand op eik, 18 maand op fles
 - o Reserva:
 - Rood: totaal 3 jaar; 1 jaar op eik, 2 jaar op fles
 - Wit: totaal 2 jaar; 6 maand op eik, 18 maand op fles
 - o Gran Reserva:
 - Rood: totaal 5 jaar; 2 jaar op eik, 3 jaar op fles
 - Wit: totaal 3 jaar; 6 maand op eik, 30 maand op fles
- Pas na afloop van de totale rijping mag de wijn in de handel.

Wijnstokvariëteiten : meer dan 130 soorten.

- Wit: Airen (meest aangeplande druif: 35,8 %), Chardonnay, Garnacha Blanca, Paolomino en Pedro Ximenes (voor sherry)
- Rood: Tempranillo (belangrijkste druif in Rioja), Garnacha Tinta, Malbec, Merlot, Cabernet Franc en Cabernet Sauvignon; Cencibel = Tempranillo (of variante ervan).

Productiezones:

- Noord Spanje:
 - o Cataluña: vb. Penedès, Priorata
 - o Aragon: vb. Somontano
 - o Central Norte: vb. Rioja, Navarra
 - o Galicia: vb. Ribeiro
 - o Castilla y Leon: vb. Bierzo, Ribeira del Duero, Rueda, Toro
- Centraal Spanje:
 - o Madrid
 - o Castilla – La Mancha: vb. La Mancha

- o Valencia
 - o Levante / Murcia
- Zuid Spanje:
 - o Andalucia: vb. Sherry – Jerez-Xerès
- Eilanden:
 - o Balearen
 - o Canarische eilanden

3. Bespreking van de geproefde wijnen:

- Palacio de Otazu – DO Navarra 2003 (Bodega Otazu – Chardonnay)

De D.O. ligt in de provincie Navarra, het grootste wijng gebied in Noord-Spanje, gelegen tussen de Pyreneeën in het noorden en de Ebro in het Zuiden met hoofdstad Pamplona. Dit gebied omvat 100 dorpjes en gemeenten, die aanleunen bij Rioja Daja met gelijkend wijnstokkenbestand. Voor rood vooral Garnacha, gevolgd door Tempranillo, Cabernet Sauvignon en Graciano; voor wit viura, moscatel, chardonnay en malvasia. Vroeger verweten Rioja na te bootsen, maar nu een eigen stijl.

Palacio de Otazu is een schitterende bezitting op 15 km van Pamplona, de wijngaarden zijn gelegen in een prachtige vallei tussen Sierra del Perdón en Sierra de Echauri met de rivier Arga als natuurlijke grens van het domein. Dit is de meest noordelijke wijngaard in Spanje waar rode wijn wordt gemaakt.

De Chardonnay heeft een jong bouquet met een zweem van gemaaid gras, citrusfruit, groene appel en aromatische kruiden als lavendel en munt. In de mond exotisch en floraal, impressies van nectarines en witte perzik, mollig van structuur. Mooie afdrink met aroma's van wit fruit.

- Augustus – D.O. Penedès 2003 (Cellars Puig & Roca SA El Vendrell – Chardonnay)

Penedès is het kustgebied tussen Barcelon en Taragona, gescheiden van de zee door het plateau van Garraf en in het noorden, noord-westen aanleunend bij het Montserrat gebergte. De klei-kalkbodem is uiterst geschikt voor wijnbouw evanlas het klimaat (regelmatige, beperkte neerslag, warme en droge zomers en zachte winters).

De witte druiven vormen 90% van de beplanting: Xarel-lo, Malbec, Parellada en Chardonnay: vooral voor mousserende wijnen zoals Cava.

Cellars Augustus Forum: Joan Roca en Joesp Puig waren jarenlang actief in Zuid-Amerika en besloten in 1990 samen een project op te starten in Spanje in de beste terroirs van Penedès. Zij planten hoofdzakelijk klassieke cépages: Chardonnay, Marlot, Cabernet-Franc en Cabernet-Sauvignon. Josep Puig is ondertussen zijn dochter gevolgd naar Priorat en het domein is nu volledig in handen van de Roca's.

Witte en rode wijnen Uit Spanje

Proefavond 19/3/2009

De Augustus Chardonnay is ongetwijfeld de beste van Spanje: evenwichtig, stevig, complex met een enorme fraîcheur en finesse; geen plumpe 'oak'-toestanden en wijnen die mooi op de fles ouderen. Gedurende 6 maanden gerijpt op franse eik uit Nevers en op fles gebracht op 17/2/2004 en 18 maanden later in de handel gebracht: Crianza.

- DO Ribera del Duero : Arzuaga Tinto –Crianza 2002 & Comengo 2002

Ribera del Duero betekent oever van de Duero, rivier die Portugal instroomt als Douro. De DO ligt ten oosten van Valladolid op de zuidoever van de Duero: de wijngaarden klimmen geleidelijk vanuit de rivierdalen op naar de hoogvlakten op 700 à 800 meter. In het dal aanslibgronden en klei, de hellingen bevatten veel kalk.

Hier vrijwel uitsluitend rode wijn uit de Tinta del Pais, plaatselijke variant van Tempranillo. De wijnen hebben een diepe kleur (geconcentreerder dan de Rioja), een vol aroma en smaak met wat zuren. Ze zijn weinig vatbaar voor oxidatie en dus geschikt om te bewaren. Vaak vergeleken met de Médoc. Een van de beroemdste en duurste wijnen van Spanje komt uit deze streek: Vega Sicilia.

- Arzuaga Crianza 2002

Bodegas Arzuaga Navarra behoort tot de jongere generatie aan de Duero (1990). De wijnen worden gekenmerkt door elegantie en harmonie. Producenten een crianza, reserva en gran reserva. Hoe beter de kwaliteit, hoe groter het aandeel Cabernet en franse eik (ook Amerikaanse). Crianza: 95% tinta del pais, 3% Cabernet Sauvignon en 2% Merlot. Ouderdom wijnen 13 à 20 jaar.

- Comerga 2002

Bodegas Comerga is opgericht in 1999 met 12 ha wijngaard bij de dorpen Pesquera en Curiel de Duero. In 2001 werden 14ha toegevoegd rond een bodega die werd gebouwd in 2002 en afgewerkt in 2003. Productie: 150.000 flessen.

De druiven worden manueel geoogst en geselecteerd. Rijping op Amerikaanse en franse eik en vernieuwd om e 2 jaar. Blijven 2 winters op vat voor de botteling.

In 2002: 85.799 flessen en 633 magnums – 100% Tempranillo. Fermentatie – maceratie: 20 dagen; ouderen: 13 maanden op franse eik (67%), Roemeense eik (22%) en Amerikaanse eik (11%); botteling in de 2° week van mei 2004.

- Castilla – La Mancha

Witte en rode wijnen Uit Spanje

Proefavond 19/3/2009

Een dor landschap in centraal Spanje met 8 miljoen ha wijngaarden. Hete zomers en ijskoude winters; de neerslag is zo gering dat men hier mag bevloeien. Vroeger gebied van bulkwijnen.

DO La Mancha: 190.000 ha van de 400.000 ha wijngaard zijn als DO erkend. Is de grootste wijngaard van Spanje en Europa en is het land van de windmolens en Don Quichotte.

Druivensoorten: wit: airen 90%, oiura, macabeo, pardillo ; rood: cencibel (tempranillo van La Mancha), garnacha (mag toegevoegd worden) – geven stevige en alcoholrijke wijnen.

- *Pago Florentino 2002 – Tierra de Castilla*

Elaborado y embotellado par Femal SA- Malagon- Cindad Real. Dit is een project van Bodegas Arzuaga in Ribera el Duero en is sinds 1997 Bodegas y viñedas La Solana.

Cencibel 100% - heeft 8 maanden op eiken vaten gelegen en werd niet gefilterd.

Intens rode kleur – delieuze aroma's van rijpe donkere vruchten, gerookte en getoaste toetsen op de achtergrond nobele tanines. Lange en durende afdrank. In 2005 een crianza !

- *Instinker: Les Demoiselles de Larrivet Haut-Brion 2004*

Pessac Léognan – Grand vin de Graves.

50% Sauvignon Blanc : => frisheid

50% Sémillon : => vetigheid

12 maanden op barriques.

Tweede wijn van Château Larrivet Haut-Brion.

Neus: nieuwe eik, toetsen van venkel, frisse groene toets, groene spaanse peper. Goed afgerond en harmonieus karakter.

Smaak: Vol, geurig en smakelijk, romige toets. Groen fris zoals in de neus, ongecompliceerd.

Raoul Hertegonne

19/3/2009